

UCHWAŁA NR XXV/339/26
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 25 maja 2026 r.

w sprawie nadania Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581, 1535 oraz z 2026 r. poz. 252 i 451) oraz § 1 ust. 4 i § 2 ust. 1 pkt 1 Zasad nadawania Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Medalu Honorowego za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego, stanowiących załącznik do uchwały Nr XXX/541/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2013 r. poz. 1967), na wniosek Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po wyrażeniu opinii przez doraźną Komisję Wyróżnień Honorowych uchwala się, co następuje:

§ 1. Nadaje się Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stefanowi Pastuszewskiemu.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Marszałkowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku

Elżbieta Piniewska

Uzasadnienie

Pan Stefan Pastuszewski urodził się 19 sierpnia 1949 r. w Bydgoszczy. Jest politykiem związanym z Chrześcijańską Demokracją, pisarzem, poetą, dziennikarzem i samorządowcem. W latach 1991–1993 sprawował mandat posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej I kadencji, zasiadając w Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych.

Jest absolwentem trzech uczelni wyższych: Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy (1971 r., po zmianach obecnie Politechnika Bydgoska), Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – kierunek pedagogika (1976 r.) oraz Uniwersytetu Gdańskiego – kierunek filologia polska (1983 r.). W 2013 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, co stanowi uwieńczenie jego wieloletnich badań nad dziejami i kulturą regionu.

Zasługi dla samorządowej wspólnoty województwa kujawsko-pomorskiego:

Dr Stefan Pastuszewski w latach 1990–1994 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Sejmiku Samorządowego Województwa Bydgoskiego. Czynnie uczestniczył w tworzeniu fundamentów samorządu regionalnego, wypracowywaniu procedur demokratycznego zarządzania wspólnotą wojewódzką oraz kształtowaniu tożsamości samorządowej regionu bydgoskiego, który następnie wszedł w skład województwa kujawsko-pomorskiego.

W latach 1999–2001, bezpośrednio po reformie administracyjnej państwa i utworzeniu województwa kujawsko-pomorskiego, pełnił funkcję doradcy Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. W tym okresie kształtowały się nowe struktury administracji publicznej na szczeblu regionalnym, a dr Pastuszewski bezpośrednio służył regionowi swoją wiedzą i doświadczeniem, wspierając proces integracji dawnych województw bydgoskiego, toruńskiego i włocławskiego w jednolitą wspólnotę samorządową województwa kujawsko-pomorskiego.

Wielokrotnie zdobywał zaufanie mieszkańców Bydgoszczy, pełniąc mandat radnego miejskiego w latach 1990–2002 oraz 2005–2018, a w latach 1994–1998 sprawował urząd wiceprezydenta Bydgoszczy. Był to okres intensywnego rozwoju miasta i jego infrastruktury kulturalnej, społecznej i gospodarczej. Jako wiceprezydent współodpowiadał za kształtowanie polityki miejskiej.

Dr Stefan Pastuszewski wniósł wyjątkowy wkład w rozwój życia kulturalnego i umocnienie tożsamości regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego:

W 1998 r. założył miesięcznik literacki „Akant” – prywatne pismo redagowane w Bydgoszczy, lecz o zasięgu ogólnopolskim. Funkcję sekretarza redakcji pełni nieprzerwanie od ponad dwudziestu sześciu lat, co stanowi wyjątkowy przykład konsekwencji i oddania sprawie kultury regionalnej. Miesięcznik „Akant” promuje twórczość literacką związaną z regionem kujawsko-pomorskim na arenie krajowej, prezentując dorobek lokalnych pisarzy, poetów i publicystów szerokiemu gronu odbiorców w całej Polsce. Dzięki temu pismo stało się wizytówką kulturalną województwa, budując jego prestiż w środowisku literackim kraju.

Jest autorem licznych publikacji książkowych, wierszy, artykułów i prelekcji poświęconych regionowi kujawsko-pomorskiemu. Szczególne znaczenie ma jego praca „Krótka historia literatury w Bydgoszczy”, która dokumentuje i popularyzuje dziedzictwo kulturowe stolicy regionu, ukazując jej wkład w rozwój polskiej literatury. Jako doktor nauk humanistycznych w zakresie historii prowadzi systematyczne badania nad dziejami regionu, publikując wyniki swoich prac i udostępniając je szerokiej publiczności. Jego działalność naukowa i literacka przyczynia się do zachowania pamięci historycznej wspólnoty regionalnej oraz budowania świadomości tożsamości kujawsko-pomorskiej.

Dr Pastuszewski jest inicjatorem i współzałożycielem kilku stowarzyszeń działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które wzbogacają życie kulturalne regionu:

- Stowarzyszenie Bydgoskiego 18. Południka – organizacja promująca tożsamość lokalną i regionalną poprzez działania kulturalne i edukacyjne;
- Bractwo Inflanckie – stowarzyszenie kultywujące tradycje historyczne związane z Inflanckami;
- Archikonfraternia Literacka w Bydgoszczy – organizacja zrzeszająca twórców literatury i promująca rozwój środowiska literackiego w stolicy województwa.

Działalność tych organizacji przyczynia się do umocnienia tożsamości kulturowej Kujaw i Pomorza, integracji środowisk twórczych oraz popularyzacji dziedzictwa regionalnego wśród mieszkańców województwa i poza jego granicami.

Od sierpnia 2007 r. pełni funkcję dyrektora Biura Towarzystwa Inicjatyw Kulturalnych w Bydgoszczy, aktywnie rozwijając instytucjonalne zaplecze życia kulturalnego województwa. Wcześniej, w latach 2003–2007, pracował w Miejskim Ośrodku Kultury w Bydgoszczy. Jego wieloletnia praca w instytucjach kultury przyczyniła się do wzmocnienia infrastruktury kulturalnej regionu oraz organizacji licznych wydarzeń artystycznych i edukacyjnych, które kształtują oblicze kulturalne województwa kujawsko-pomorskiego.

Dr Pastuszewski przez całe życie zawodowe związany był z dziennikarstwem i wydawnictwem, służąc wspólnocie regionalnej poprzez informowanie, edukowanie i kształtowanie opinii publicznej.

W latach 1972–1977 pracował jako dziennikarz „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” w Bydgoszczy. W latach 1977–1980 pełnił funkcję redaktora naczelnego „Wodniaka Bydgoskiego”, a w latach 1979–1982 był kierownikiem bydgoskiej redakcji dwutygodnika „Kujawy”. Jego praca dziennikarska służyła informowaniu mieszkańców regionu o życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym, przyczyniając się do budowania więzi wspólnotowych.

W latach 1998–1999 oraz 2001–2003 pełnił funkcję redaktora naczelnego w Instytucie Wydawniczym Świadectwo, wydając publikacje o tematyce historycznej, kulturalnej i społecznej, które dokumentują dzieje regionu i kształtują świadomość historyczną jego mieszkańców.

Dr Stefan Pastuszewski wykazuje szczególną wrażliwość społeczną i zaangażowanie w pomoc potrzebującym. Po 1989 r. był inicjatorem pomocy charytatywnej dla Polaków mieszkających na terenach dawnego Związku Radzieckiego, organizując wsparcie materialne i duchowe dla rodaków żyjących poza granicami kraju.

W 2022 r., po napaści Rosji na Ukrainę, stworzył w Bydgoszczy organizację pomagającą uchodźcom, wykazując szczególną wrażliwość społeczną wobec potrzeb wspólnoty regionalnej. Jego działania przyczyniły się do integracji uchodźców w społeczności lokalnej oraz niesienia im pomocy humanitarnej w trudnym okresie. Inicjatywa ta stanowi przykład odpowiedzialności obywatelskiej i solidarności międzynarodowej, wzbogacając dorobek społeczny województwa kujawsko-pomorskiego.

Działalność opozycyjna w okresie PRL:

Dr Stefan Pastuszewski wpisał się trwale w historię regionu kujawsko-pomorskiego jako uczestnik oporu przeciwko komunizmowi. Po protestach robotniczych w czerwcu 1976 r. malował na murach hasła antykomunistyczne, za co od 1976 r. do 1989 r. był rozpracowywany i prześladowany przez organy bezpieczeństwa PRL. Pomimo represji nie zaprzestał działalności opozycyjnej, kontynuując walkę o wolność i demokrację. W sierpniu 1980 r. został zaproszony jako dziennikarz na strajk do Zakładów Radiowych Eltra w Bydgoszczy, gdzie dokumentował narodziny ruchu „Solidarność” w regionie. Od października 1980 r. był członkiem „Solidarności”, a w okresie od marca do października 1981 r. pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego niezależnego pisma „Wolne Związki”. We wrześniu 1981 r. reprezentował prasę związkową na I Krajowym Zjeździe Delegatów „Solidarności”. W okresie od listopada do 1 grudnia 1981 r. był zastępcą redaktora naczelnego „Chłopskiej Sprawy”.

Od 14 grudnia 1981 r. do 23 marca 1982 r. w stanie wojennym, został internowany w Ośrodku Odosobnienia w Potulicach. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność opozycyjną w podziemiu. W okresie od marca 1982 r. do 1983 r. pełnił funkcję redaktora naczelnego „Bydgoskiego Podziemnego Serwisu Informacyjnego «S»”, a w latach 1982–1984 był redaktorem naczelnym podziemnego pisma „Almanach Bydgoski”. Wydawał i kolportował podziemne pisma, ulotki i inne materiały, ryzykując aresztowaniem i więzieniem.

Od sierpnia 1982 r. był nieformalnym przewodniczącym Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom (od 24 września 1983 r. Prymasowskiego Komitetu Charytatywno-Społecznego) przy bazylice św. Wincentego à Paulo w Bydgoszczy. Do 1990 r. uczestniczył w Duszpasterstwie Ludzi Pracy przy parafii Świętych Polskich Braci Męczenników. Działalność ta polegała na niesieniu pomocy materialnej i duchowej rodzinom internowanych i więzionych działaczy opozycji, co stanowiło akt solidarności społecznej i chrześcijańskiej miłości bliźniego.

W latach 1986–1988 był współpracownikiem podziemnego „Chrześcijańskiego Informatora Kulturalnego”. Od marca 1988 r. pełnił funkcję redaktora „Wolnych Związków”, a w okresie od września 1988 r. do listopada 1989 r. był redaktorem naczelnym „Wiadomości Wolnych Związków”. W okresie od września 1988 r. do grudnia 1994 r. redagował „Ład Boży”.

W dniu 10 kwietnia 1984 r. został aresztowany za działalność polityczną. Zwolniono go 21 lipca 1984 r. W dniu 28 listopada 1985 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy skazał go na 1 rok więzienia za działalność opozycyjną. We wrześniu 1986 r. na mocy amnestii darowano mu karę. Skazanie przez sąd komunistyczny stanowi świadectwo konsekwencji i odwagi w walce o wolność i demokrację.

Od września 1988 r. był członkiem związanej z Janem Rulewskim Rady Organizacyjnej Regionu Bydgoskiego „Solidarności”.

Dr Stefan Pastuszewski był wielokrotnie doceniany przez władze państwowe za swoją działalność na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej i wspólnoty regionalnej. Otrzymał m.in.:

- Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (2018 r.);
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (2007 r.);
- Krzyż Wolności i Solidarności (2015 r.);
- Złoty Krzyż Zasługi (2005 r.);
- Srebrny Krzyż Zasługi (2001 r.).

Dr Stefan Pastuszewski jest wzorem lokalnego patrioty, wieloletniego samorządowca, organizatora życia kulturalnego i społecznego, cieszącego się powszechnym szacunkiem mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego.